

**2005**

## **'Liduina spreekt meer tot de verbeelding dan Ketel 1**

door Ted Konings in Maaspost Schiedam (02-03-2005)

SCHIEDAM - Stadsheilige Liduina mag weer op. De coulissen, waarin de ruim 600-jarige maagd de laatste decennia verblijft, zijn geen plek voor een van de grootste Schiedammers ooit. De stad -als podium- moet Liduina weer prominent voor het voetlicht plaatsen.

Dat was de conclusie van het symposium 'Op zoek naar Liduina', dat afgelopen zaterdag werd gehouden in de Grote Kerk. Siebe Thissen, hoofd Kunst & Openbare Ruimte van het Centrum Beeldende Kunst in Rotterdam zei het zo toen hij sprak over de identiteit van de stad. „De wereld globaliseert, de stad raakt gewond. Als we de Kop van Zuid opknappen, stort de Vlaardingse Westwijk in. Steden zijn momenteel in een permanente staat van transformatie. Zo'n stad behoeft een nieuwe identiteit. Liduina leert ons lessen in veerkracht. Er is een geglobaliseerde appeal aan veerkracht." Liduina leefde van 1380 tot 1433 in Schiedam. Op zestienjarige leeftijd viel ze op het ijs en sindsdien bleef ze bedlegerig. Wonderlijke ervaringen tijdens haar ziekbed maakten dat mensen van heinde en ver naar Schiedam kwamen om de vrouw te bezoeken. Ook na haar dood bleef haar leven omgeven met bijzondere vertellingen, visioenen en heldendaden en schelmenstreken.

In 1890 werd Liduina heilig verklaard door de RK Kerk. Alhoewel Charles Caspers, onderzoeker van heiligenlevens aan de universiteit van Nijmegen legde tijdens het symposium uit dat Liduina nog altijd met als 'officiële' heilige geldt, maar dat de kerk toestemming heeft gegeven om haar als heilige te vereren. Het is maar dat u het weet. Het is wonderlijk hoe weinig er in de stad gedaan wordt met de beroemde Schiedamse, stelt Thissen. „Waarom niet een jaarlijkse Liduina-lezing of een kunstprijs met als thema Liduina? Er is veel mogelijk. Wandelingen, kunstroutes.. Of de feiten uit het leven nu mystiek zijn, hagiografisch (dwz. toegeschreven aan heiligen) of echt. . Het gaat er om welke verhalen je elkaar aan de hand van het leven van de heilige kan vertellen." Daarbij moet volgens Thissen gewaakt worden te dicht op het leven van Liduina te gaan zitten.

„Dat kent te veel negatieve connotaties voor mensen van nu. Zoals de te enthousiaste ascese (onthouding van alle genoegens, red.)" Liduina at volgens de overlevering niet anders dan de hostie. Tijdens de dag kwam naar voren dat het beeld van een heilige zowel aantrekt als afschrikt. In het debat dat het symposium afsloot, hield dominee Wuister het panel voor dat alle sprekers hooggeleerden waren van buiten Schiedam. „Wat weten jullie van Schiedam? Weten jullie dat Schiedammers zich minderwaardig voelen en dat compenseren met een

grote bek?" Oftewel: de kans dat Schiedammers trots gaan lopen zijn op een oude maagd en daar hun stad mee gaan promoten, is niet erg groot. Daar was Greetje Dresen, ook verbonden aan de Nijmeegse universiteit, als theologe en specialist in de studie van de sekses, het wel en niet mee eens. Zij had eerder gesteld dat alle oude associaties van Liduina denk aan de ascese, de kampioen van het eerherstel en van lijdzaamheid en geduld langzaamaan uitsterven. „In de plaats daarvan kan je alternatieve, inspirerende associaties neerzetten. Denk aan haar kritiek op de macht, denk aan haar vrijgevigheid, de open armen die ze voor ieder had, haar verdraagzaamheid. Het feit dat ze zo lang het leven van een invalide heeft volgehouden"

Na de kritische noot van Wuister vertaalde Dresen het (voor)beeld van Liduina dat ook vandaag de dag bruikbaar is met 'een symbool van eenvoud', 'iemand met kritiek op het niet-echte'. Iemand met een enorme veerkracht. „Wat dat betreft kan Liduina heel goed passen bij het zelfbeeld van de Schiedammers."

Hoe Liduina nu ten tonele te voeren? Een heilige in de VVV-promotie? Thissen: „Het is een concept waar je veel kanten mee op kan, waar ook voor een moderne stad genoeg in zit." Bijvoorbeeld in het normen- en waardendebat. Caspers definieerde aan de hand van de filosoof Kant een heilige als iemand die 'uit zichzelf nonnen kan ontwikkelen en tot grondslag van zijn of haar handelen kan maken'. Wim Groenendaal van het Liduina-comité bracht Liduina naar voren als 'patrones van de zieken'. „Kunnen we de veerkracht van Liduina niet aanreiken aan zieken? Zodat zij troost vinden in hun ziek zijn."

Kunstenaar Paul Cox zag een 'totaal-sociale sculptuur' voor zich om de culturele identiteit van Liduina en Schiedam te koppelen. Lidwien (!) Meijer, pastor in Schiedam, zag mogelijkheden de heilige te koppelen aan de Open Monumentendag in september, hi het algemeen: Liduina zichtbaar maken in de stad, dat is wat moet gebeuren. „Er is een breed verlangen haar te publiceren, publiek te houden. Want ik denk dat Liduina mondiaal een grotere appeal heeft dan Ketel I", concludeerde Thissen.